

**Інформація
щодо основних результатів, досягнутих під час реалізації
Державної стратегії регіонального розвитку України
на період до 2020 року за I півріччя 2017 року**

Адміністративні послуги

Відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги» в Харківській області створені та діють 35 центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП): у 27 районах, у 7 містах обласного значення (також, у кожному районі Харкова діють 9 територіальних підрозділів центру), а також ЦНАП Старосалтівської селищної ради (Старосалтівська об'єднана територіальна громада).

ЦНАПи щодня забезпечують прийом громадян, зручне і оперативне отримання адмінпослуг фізичними та юридичними особами, максимальне спрощення організації та технології їх надання, відкритість і прозорість умов при розгляді звернень фізичних та юридичних осіб.

В ЦНАПах області споживачам надаються послуги центральних органів виконавчої влади; місцевих державних адміністрацій; органів місцевого самоврядування та з видачі документів дозвільного характеру.

Загалом громадянам та представникам бізнесу Харківської області доступно близько 160 адмінпослуг по м. Харків та 100 по області.

Створено належні умови праці для співробітників ЦНАПів. Кількісний склад штатних посад ЦНАПів складає 229 осіб.

За 6 місяців 2017 року до ЦНАПів області звернулося понад 426 тис. громадян та представників бізнесу.

В рамках міжнародної технічної допомоги (Німецьким товариством міжнародного співробітництва Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) реалізовано проекти: з встановлення обладнання «електронна черга» у ЦНАПах Балаклійського, Дергачівського, Зміївського, Харківського районів та м. Куп'янськ. Оновлено матеріально-технічну базу ЦНАП Барвінківської РДА.

У квітні п.р. в Харківській області розпочато роботу мобільного сервісного центру Міністерства внутрішніх справ України з надання найпопулярніших адмінпослуг МВС через ЦНАПи, а саме: реєстрація та перереєстрація транспортних засобів; заміна посвідчення водія; видача міжнародного посвідчення водія; прийом запитів на отримання довідок про відсутність судимостей. Перший виїзний прийом громадян відбувся 28.04.2017 в м. Первомайський.

Представники Департаменту з підвищення конкурентоспроможності регіону облдержадміністрації щомісячно брали участь у засіданні постійно діючої робочої групи при Головному територіальному управлінні юстиції у Харківській області з надання методичної допомоги у сфері державної реєстрації та семінарі для державних реєстраторів. Під час роботи розглядалися проблемні питання, які виникають у державних реєстраторів і адміністраторів ЦНАПів під час надання адмінпослуг з реєстрації речових прав на нерухоме майно, юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

24.04.2017 Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман відкрив центри надання соціальних послуг «Прозорий офіс» в Адміністраціях Шевченківського та Київського районів м. Харків. У церемонії відкриття також взяли участь голова Харківської облдержадміністрації Юлія Світлична, голова Харківської облради Сергій Чернов, представники Кабінету Міністрів України, депутати всіх рівнів, а також мери українських міст. В центрах громадяни можуть отримати 236 послуг: 65 послуг управління праці та соціального захисту, 17 послуг Пенсійного фонду і 154 послуги ЦНАП м. Харків.

В рамках виконання Меморандуму про взаєморозуміння, який було укладено в вересні 2016 року між Міжнародною організацією з розвитку права (IDLO), Харківською обласною державною адміністрацією та Харківською міською радою зі створення Регіонального ЦНАП в м. Харків (далі – Центр) 08.06.2017 було підписано План спільних дій щодо реалізації проекту міжнародної технічної допомоги (далі – Проект). Відповідно до Проекту Харківська облдержадміністрація виступає бенефіціаром, Харківська міська рада – реципієнтом, Уряд США через Державний департамент США/Бюро з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань – донором Проекту.

З метою своєчасного виконання Проекту 26.07.2017 відбулася робоча нарада під головуванням голови облдержадміністрації Світличної Ю.О. з питань створення Регіонального ЦНАП м. Харків (далі – Центр). В нараді прийняли участь перший заступник голови облдержадміністрації; керівництво Харківської обласної та Харківської міської рад; керівники структурних підрозділів облдержадміністрації; керівники структурних підрозділів Харківської міськради; керівники територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України в Харківській області; керівники будівельних підприємств області. Під час наради були розглянуті питання про введення в експлуатацію та початок роботи Центру; стан заходів з організаційної підготовки та взаємодії між різними підрозділами суб'єктів надання послуг у Центрі.

З ходом будівництва Центру ознайомилися:

- 05.07.2017 голова облдержадміністрації Ю.О. Світлична та перший заступник Харківського міського голови І.О. Терехов;
- 14.07.2017 радник Глави Адміністрації Президента України з питань реформ, экс-заступник Міністра юстиції Грузії Георгій Вашадзе.

Також, з питань створення Центру 08.08.2017 відбулася робоча зустріч першого заступника голови облдержадміністрації Беккера М.Л. з представниками Міжнародних організацій IDLO та USAID. На зустрічі розглядалися питання з технічної допомоги в аналізі та оптимізації бізнес – процесів, які надаватимуть регіональні АСК, підготовки співробітників Центру, передачі системи електронної черги та інформаційні термінали (за рахунок грантів USBI II).

01.08.2017 підписано Меморандум про співпрацю між Харківською обласною державною адміністрацією та Громадською організацією «Всеукраїнська асоціація центрів надання адміністративних послуг». Харківська обласна державна адміністрація стала першою обласною адміністрацією, як партнер асоціації, наразі членами асоціації є тільки великі міста обласного значення. Укладання Меморандуму передбачає обмін досвідом і кращими практиками, залучення міжнародних донорських організацій, можливість брати участь у реформуванні системи надання адмінпослуг. У межах співробітництва будуть запроваджувати сучасні форми взаємодії між ЦНАПами та споживачами, вивчатиметься та втілюватиметься міжнародний досвід у відповідних сферах діяльності тощо.

Для розбудови мережі ЦНАП та покращення умов надання адмінпослуг мешканцям області розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 №461-р за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку затверджено обсяг фінансування на реконструкцію гуртожитку по вул. Пушкіна, 1, корпуси № 4 і 5 в м. Вовчанську під житло для внутрішньо переміщених осіб та центру надання адміністративних послуг, відділення ДФС, відділень райдержадміністрації та інших служб району в сумі 13,5 млн. грн.

Харківська обласна державна держадміністрація приділяє особливу увагу підтримці подальшого об'єднання територіальних громад, утворення ЦНАП в таких

громадах та віддалених робочих місць з надання адмінпослуг для максимального наближення для споживачів. На протязі півріччя представники Департаменту з підвищення конкурентоспроможності регіону облдержадміністрації спільно з представниками новостворених громад області проводили роботу з питання створення ЦНАП в ОТГ: розглядалися проекти Регламенту, Положення про ЦНАП та перелік адмінпослуг.

На офіційних сайтах обласної державної адміністрації, районних державних адміністрацій та міських рад міст обласного значення в розділі «Адміністративні послуги» розміщується актуальна інформація: паспорт ЦНАПу; перелік адмінпослуг; інформаційні та технологічні картки послуг; порядок надання адмінпослуг. У друкованих і телевізійних ЗМІ області та районів постійно висвітлюється інформація щодо отримання адмінпослуг юридичними та фізичними особами. Проведена робота зі створення «Карти ЦНАПів області», дані з якої планується розмістити у відкритому доступі на сервісі Google maps в якості складової «Карти ЦНАП України».

Енергозбереження

Програма відшкодування відсотків за кредитами, отриманими населенням Харківської області на впровадження енергозберігаючих заходів, на 2016-2020 роки (далі-Програма), затверджена рішенням обласної ради від 17.12.2015 № 14-VII. У другому півріччі 2016 року були внесені зміни до Програми, що затверджені на VII сесії VII скликання від 08 вересня 2016 року № 253-VII та затверджено Порядок використання коштів обласного бюджету, передбачених на реалізацію Програми. У реалізації обласної Програми з 10 квітня 2017 року взяло участь 135 фізичних осіб. Загальна сума відшкодування згідно з Програми за травень-липень склала 48452,62 грн. Станом на 15.08.2017 року поновлено роботу та фінансування Державної програми «Теплі кредити» у державних банках, що активізує процес отримання кредитів на енергоефективні та енергозберігаючі заходи та підвищить ефективність виконання обласної програми до початку опалювального сезону.

Реалізація заходу «Оптимізація структури регіонального енергетичного балансу шляхом заміщення природного газу енергоресурсами, отриманими з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, насамперед на об'єктах соціальної сфери» відбувалася відповідно до графіку реалізації та в межах можливостей обласного бюджету і бюджетів різних рівнів. Таким чином, протягом 2017 року в області завершено роботи з технічного переоснащення систем теплопостачання 37 об'єктів соціальної сфери на альтернативні види палива на загальну суму понад 32 млн. грн.

Житлове будівництво на селі

У рамках дії обласної програми індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2016-2017 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 14.04.2016 № 102-VII, станом на 01.07.2017 з районів області поступило 18 заявок, із них: 8 – від працівників агропромислового комплексу, 3 – від працівників соціальної сфери, 1 – від працівників органів місцевого самоврядування та 6 - інші.

На реалізацію Програми у I півріччі 2017 року на кредитування індивідуальних сільських забудовників надійшли кошти з бюджету в сумі 243,00 тис. грн.

У межах фактично отриманого фінансування за I півріччя 2017 року укладено 1 договір на отримання кредиту в сумі 75,0 тис. грн.

Житлово-комунальне господарство

Регіональна автомобільна дорога державного значення Р-46 «Харків-Охтирка», протяжність якої по території області 81,7 км, до 1933 року не мала твердого покриття і до 1959 року будувалась методом всенародного будівництва. Конструкція основи дорожнього одягу виконана дьогтегрунтом товщиною 18 см та розрахована під вагові нормативні навантаження, що діяли у період проектування. Через значне зростання інтенсивності руху великогабаритним вантажним автотранспортом та військовою технікою та відсутність належної основи дорожнього одягу привело до втрати несучої спроможності покриття автодороги. Для відновлення експлуатаційних характеристик автомобільної дороги Р-46 «Харків-Охтирка» до нормативних необхідно виконати комплекс робіт по капітальному та поточному ремонтах.

За сприяння голови обласної державної адміністрації, у 2016 році на ділянці від м. Харкова до м. Богодухова регіональної автомобільної дороги загального користування державного значення Р-46 «Харків-Охтирка» виконано капітальним ремонтом покриття загальною протяжністю 16,1 км (на загальну суму 59,0 млн грн).

У 2017 році передбачено кошти в сумі 80,000 млн грн на поточний середній ремонт Р46 Харків – Охтирка на ділянці км 8+623 – км 89+304.

У житлово-комунальному господарстві за рахунок усіх джерел фінансування у 2017 році здійснено комплекс заходів, направлених на забезпечення якісного надання послуг населенню, розвитку інфраструктури та благоустрою населених пунктів.

Ведеться активна робота по реконструкції та капітальному ремонту водопровідних, каналізаційних та теплових мереж, а також впроваджуються сучасні методи та технології у сфері поводження з побутовими відходами.

Реалізація зазначених у Стратегії проєктів є пріоритетною при формуванні переліку пропозицій на фінансування з обласного та державного бюджетів.

Освіта

В області налічується 709 дошкільних навчальних закладів усіх типів і форм власності, з них 190 - знаходиться у складі навчально-виховних комплексів, у т.ч. 8 НВК обласного підпорядкування.

Відвідують дошкільні навчальні заклади 79,1 тис. дітей віком від 1 до 6 років. Із загального числа вихованців у дошкільних навчальних закладах, дітей віком від 3 до 6 років налічується понад 71 тис. осіб.

Показник охоплення дошкільною освітою дітей від 3 до 6 років дошкільними навчальними закладами становить 94,9% (станом на 01.01.2016 – 94,7%, станом на 01.01.2015 – 93,4%, станом на 01.01.2014 – 92,3%), у т.ч. у міській місцевості – 97,1%, у сільській – 83,5%. Показник охоплення дітей старшого дошкільного віку різними формами дошкільної освіти по області складає 100%.

Збільшується кількість вікових груп у дошкільних навчальних закладах області. У І півріччі 2017 року в закладах функціонували 3519 вікових груп (на початку 2016 року – 3496, збільшено на 23 одиниці), із них 732 – для дітей раннього віку та 2787 – для дітей дошкільного віку. Крім того, із загальної кількості вікових груп організовано роботу 224 спеціальних та 68 санаторних груп.

Із загального числа дошкільних навчальних закладів в області функціонують 13 закладів компенсуючого типу (7 спеціальних і 6 санаторних) та 85 закладів комбінованого типу із спеціальними та санаторними групами. У них функціонують 224 спеціальні групи (3891 дитина) та 68 санаторних (1375 дітей).

За підсумками роботи у 2016/2017 навчальному році в області створено додатково 902 місця в дитячих садках (за планом – 520), а за останні три роки збільшено чисельність місць на 3310. Усього на 01.01.2017 нараховується 74462 місця

у дошкільних навчальних закладах всіх типів і форм власності (станом на 01.01.2016 – 73560).

Завантаженість дошкільних навчальних закладів (чисельність дітей у розрахунку на 100 місць) станом на 01.01.2017 – 106 дітей, у тому числі у міській місцевості – 111, у сільській місцевості – 79 (станом на 01.01.2016 – 107 дітей, у тому числі у міській місцевості – 113, сільській місцевості – 79).

На виконання плану відкриття ДНЗ(НВК), додаткових груп у функціонуючих закладах у 2016 році відкрито 7 закладів комунальної форми власності та 1 заклад приватної форми власності. У діючих дошкільних навчальних закладах відкрито 27 додаткових вікових груп.

У 2017 році відбулося відкриття дошкільного підрозділу Гусарівського НВК Балаклійської районної ради (1 група, 25 дітей), КЗ «Горьківський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Сонечко» Сазоно-Баланівської сільської ради Богодухівського району Харківської області» (озрахований на 2 групи для 35 дітей); додаткову групу на 25 місць у Великопроходівському НВК Дергачівського району.

За статистичними даними, у 2016/2017 навчальному році в області функціонували 790 загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів і форм власності (із них шкіл із малою чисельністю учнів – 218), де навчаються 233,6 тис. осіб (у 2014/2015 навчальному році – 817 загальноосвітніх навчальних закладів, 229,3 тис. учнів).

Працювали 132 навчальні заклади усіх форм власності для обдарованої молоді. Створені можливості для навчання та виховання обдарованих дітей у 45 гімназіях, 41 ліцеї, 3 колегіумах, 43 спеціалізованих школах.

У порівнянні з минулим роком зменшилася на 38 навчальних закладів кількість малочисельних шкіл (2016 рік – 180 (22,8% від загальної кількості шкіл; 47,1% від кількості шкіл сільської місцевості), 2015 рік - 218 (26,68% від загальної кількості шкіл; 46,8% від кількості шкіл сільської місцевості)).

Щорічно збільшується кількість навчально-виховних комплексів «дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад», порівняно з минулим роком вона зросла на 5 і на 01.01.2017 становила 190 закладів (на 01.01.2016 – 185).

Станом на 01.07.2017 відповідними рішеннями (розпорядженнями) районних рад (державних адміністрацій) створено 19 освітніх округів (за планом на 2016-2017 роки – 18) та визначено 19 опорних закладів (3 освітні округи у Первомайському районі, 2 – у Лозівському, по 1 – у Барвінківському, Близнюківському, Богодухівському, Борівському, Валківському, Дворічанському, Зачепилівському, Зміївському, Золочівському, Красноградському, Краснокутському, Шевченківському районах, Чкаловській та Старосалтівській ОТГ).

Станом на 01.01.2017 функціонують 104 позашкільні навчальні заклади комунальної форми власності, 1 – державної, де у 7185 гуртках (секціях) навчаються 146902 вихованці. Система позашкільної освіти області включає 12 типів позашкільних навчальних закладів.

Охоплення дітей позашкільною освітою в позашкільних навчальних закладах складає 63,5%. Також у загальноосвітніх навчальних закладах області організовано роботу гуртків (секцій), у яких позашкільною освітою охоплено 80192 дитини (34,6%). У цілому різними формами позашкільної освіти охоплено 98,1% дітей регіону, які спроможні за станом здоров'я і фізичними можливостями відвідувати гуртки/секції, що функціонують у навчальних закладах.

З 2016 року до переліку мережі ПНЗ включено Комунальний позашкільний навчальний заклад «Харківський міський комплексний центр клубів за місцем проживання» (6369 вихованців). У липні 2016 року змінено тип Комунального

закладу «Станція юних техніків № 4» Харківської міської ради та перейменовано на КЗ «Центр позашкільної освіти «Старт» Харківської міської ради. У зв'язку з цим відбулося розширення мережі гуртків та збільшення кількості дітей у позашкільному навчальному закладі (на понад 200 вихованців).

У 2016/2017 навчальному році в області здійснено модернізацію мережі дитячо-юнацьких спортивних шкіл, у результаті цього станом на 01.01.2017 кількість ДЮСШ системи освіти становить 40 одиниць (станом на 01.01.2016 – 37 ДЮСШ), де в секціях із 42 видів спорту навчаються близько 30 тис. вихованців. Навчальна, спортивна та фізкультурно-оздоровча робота проводиться на власних спортивних базах. На даний час у ДЮСШ функціонують 173 спортивні споруди.

У 2017 році Харківська область посідає 2 місце серед 25 регіонів України щодо охоплення дітей позашкільною освітою: у 2016 році – 5.

До занять у позашкільних навчальних закладах залучено 343 дитини девіантної поведінки, 3196 дітей пільгового контингенту (із них: 846 дітей-сиріт та дітей, які позбавлені батьківського піклування), 497 дітей внутрішньо переміщених осіб, 558 дітей, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, 27 дітей, батьки яких загинули під час виконання службових обов'язків.

Мережа державних професійно-технічних навчальних закладів (далі – ПТНЗ) складає 53 ПТНЗ, що охоплюють 18 адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі: 6 центрів професійно-технічної освіти; 5 вищих професійних училищ; 33 професійні ліцеї; 3 професійно-технічні училища; 6 навчальних центрів при установах виконання покарань, у т. ч. за галузевим спрямуванням: для будівництва – 13 навчальних закладів; для промисловості – 21; для сільського господарства – 13; для сфери послуг – 3; для транспорту – 3 навчальні заклади.

Підготовку кваліфікованих робітників забезпечують державні ПТНЗ для 18 галузей економіки регіону за 121 професією.

Контингент учнів професійно-технічних навчальних закладів складає понад 14 тис. чол.

У 42 ПТНЗ разом із робітничою професією надається повна загальна середня освіта. Робітничу кваліфікацію за 2 і більше професіями отримують 56% учнів, що підвищує соціальний захист молоді на ринку праці.

Продовжується співпраця навчальних закладів будівельного спрямування з компаніями «Хенкель Баутехнік» та «КНАУФ». Функціонують 3 центри професійної освіти: Державний заклад освіти Центр професійно-технічної освіти № 2 м. Харкова, ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва», Навчально-практичний центр сучасних швейних технологій та дизайну на базі Харківського професійного ліцею швейного та хутрового виробництва (створений у квітні 2017 року).

Регіональне та державне замовлення для професійно-технічних навчальних закладів на підготовку кваліфікованих робітників у 2017 році складало 7424 осіб, у тому числі: по місту Харкову – 3803 особи та 37 молодших спеціалістів; по області – 2734 особи та 30 молодших спеціалістів.

Відповідно до регіонального плану розвитку професійно-технічної освіти на 2016-2018 роки, наданих Міністерству освіти і науки України пропозицій щодо модернізації мережі професійно-технічних навчальних закладів області на 2016-2018 роки, створено Державний навчальний заклад «Регіональний механіко-технологічний центр професійної освіти Харківської області» шляхом припинення діяльності Рокитненського професійного аграрного ліцею та Мереф'янської філії Рокитненського професійного аграрного ліцею та приєднання до Державного професійно-технічного навчального закладу «Харківське вище механіко-технологічне училище»; продовжується робота з реорганізації професійно-технічних навчальних

закладів, а саме: створення Державного навчального закладу «Куп'янський регіональний центр професійної освіти Харківської області» шляхом приєднання Куп'янського професійного ліцею, Куп'янського професійного аграрного ліцею, Дворічанського професійного аграрного ліцею до Вищого професійно-технічного училища № 27 м. Куп'янська; Державного навчального закладу «Ізюмський регіональний центр професійної освіти Харківської області» шляхом приєднання Ізюмського професійного аграрного ліцею до Ізюмського професійного ліцею; Регіонального центру професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області шляхом приєднання Харківського професійного машинобудівного ліцею, Харківського професійного ліцею швейних технологій до Харківського професійного ліцею швейного і хутрового виробництва; Регіонального центру професійної освіти будівельних технологій Харківської області шляхом приєднання Харківського професійного будівельного ліцею до Державного закладу освіти Центр професійно-технічної освіти № 2 м. Харкова; розпочато роботу з припинення діяльності Харківського професійного ліцею машинобудування шляхом приєднання до Державного навчального закладу «Харківський поліграфічний центр професійно-технічної освіти» і створення Державного навчального закладу «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіа технологій та машинобудування»; Державного навчального закладу «Харківський професійний монтажно-будівельний ліцей» шляхом приєднання до Державного професійно-технічного навчального закладу «Центр професійно-технічної освіти № 4 м. Харкова» і створення Державного професійно-технічного навчального закладу «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну»; Харківського професійного електротехнічного ліцею шляхом приєднання його до Державного навчального закладу «Харківський професійний ліцей будівельних технологій і створення Державного навчального закладу «Регіональний центр професійної освіти інноваційних технологій будівництва та промисловості»; Одноробівського професійного аграрного ліцею шляхом приєднання його до Харківського професійного ліцею будівництва і створення Державного навчального закладу «Слобожанський регіональний центр професійної освіти».

До пілотного проекту Уряду з модернізації підготовки кваліфікованих робітників за професіями «Швачка. Кравець. Закрійник» та «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» увійшли два професійно-технічних навчальних заклади області (Харківський професійний ліцей швейного і хутрового виробництва та Богодухівський професійний аграрний ліцей).

Вища школа Харківщини зберігає провідні позиції в Україні за основними показниками діяльності.

Мережу вищих навчальних закладів складають 86 установ I-IV рівнів акредитації, що функціонують на території Харківської області.

19 вищих навчальних закладів мають статус національного. 3 вищі навчальні заклади (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Національний технічний університет «Харківський політехнічний університет») здійснюють освітню та наукову діяльність відповідно до отриманого статусу науково-дослідного навчального закладу.

У вищих навчальних закладах усіх рівнів акредитації та форм власності здобувають вищу освіту 178,5 тис. студентів; за денною формою навчання – 123,3 тис. осіб.

Кожний 9-й студент України навчається у вищих навчальних закладах області.

36 закладів освіти Харківської області здійснюють навчання майже 20 тис. іноземних громадян із 116 країн світу (по Україні – 63,9 тис. осіб із 148 країн світу).

Серед регіонів України в Харківській області зберігається найвищий рівень кількості іноземних студентів.

У вищих навчальних закладах реалізується понад 500 освітніх та наукових міжнародних програм і проектів міжнародної технічної допомоги та грантів міжнародних організацій; здійснюється співробітництво вищих навчальних закладів з 965 організаціями – зарубіжними партнерами.

Біля 1000 студентів є стипендіатами різних рівнів; 79 кращих студентів харківських вишів та молодих науковців отримують іменні обласні стипендії та персональні імені О.С. Масельського.

Науковий потенціал Харківщини представлений майже 200 науковими установами, серед них: 18 установ Національної академії наук України, 31 вищий навчальний заклад III-IV рівнів акредитації, 4 національні наукові центри та 1 технопарк державного значення.

485 студентів стали призерами та переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук, 73 студенти - IX Харківського регіонального конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук.

Щорічно понад 200 студентів стають переможцями Всеукраїнських олімпіад із навчальних дисциплін різних напрямів і спеціальностей.

У 2017 році виконанням наукових і науково-технічних робіт у Харківській області займалися 166 організацій і підприємств та 17,6 тис. працівників. Серед напрямів наукової діяльності вчених Харківщини пріоритетними є енергоефективність та ресурсозбереження, ядерна енергетика, розробка матеріалів поліфункціонального призначення, інформаційні та нанотехнології.

В області створені та діють три науково-освітньо-виробничі кластери:

- Кластер «Агротехніка» на базі Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенко, до якого увійшли також Сумський національний аграрний університет, Уманський національний університет садівництва і Таврійський агротехнологічний університет;

- Кластер «Механотроніка» на базі Національного аерокосмічного університету ім. М.С. Жуковського (ХНУ, ХПІ, ХУПС, ХНУРЕ, Інститут радіофізики і електродинаміки НАН України);

- Кластер «Оборонний» на базі ХПІ (ХНУ, ХНУРЕ, ХАІ, Державний концерн «Укроборонпром»).

Створено єдину електронну базу наявних інноваційних наукових розробок Харківщини в рамках Угоди про співробітництво з Північно-східним науковим центром НАН та Міністерством освіти і науки України. Відкрито Регіональний офіс трансферу технологій на базі Північно-східного наукового центру НАН та МОН України.

Діє спільний проект Харківської обласної державної адміністрації, Харківського національного університету та Університетського консорціуму щодо представлення експозиції «Ландау центру» в сільських районах та містах обласного значення, охоплено 17 районів, близько 250 шкіл, більше 15 тис. учнів.

У 2016/2017 навчальному році забезпечені безкоштовним підвезенням до місця навчання та роботи й у зворотному напрямі 13771 учень та 2177 педагогічних працівників. У перевезенні задіяні 345 одиниць автотранспорту, з них: 340 автобусів (98% від загальної кількості) належить навчальним закладам, 3 – орендовані, 2 – здійснюють підвезення на умовах спонсорської допомоги.

У 2017 році планується придбати 12 шкільних автобусів за кошти з різних джерел фінансування, а саме: 8 автобусів 7-ма районами області на умовах співфінансування за кошти освітньої субвенції (6,24 млн.грн.) та кошти районних бюджетів (6,3 млн.грн.) та за кошти районних бюджетів буде придбано 4 автобуси 3-ма районами області.

У рамках підготовки навчальних закладів області до нового 2017/2018 навчального року з бюджетів усіх рівнів на капітальні та поточні ремонти виділено кошти в сумі 211,835 млн. грн. (з них 77,507 млн. грн. – кошти з державного бюджету, 43,265 млн. грн. – кошти з обласного бюджету, 84,905 млн. грн. – кошти з місцевих бюджетів та 6,158 млн. грн. – спонсорські кошти).

Проведено реконструкції та капітально відремонтовано 129 навчальних закладів області (110 загальноосвітніх, 10 дошкільних, 9 позашкільних навчальних закладів) та 14 закладів обласного підпорядкування. А також капітально відремонтовано та реконструйовано 7 освітянських котелень.

На зміцнення та оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів області у 2017 році в рамках обласної програми розвитку освіти «Новий освітній простір Харківщини» на 2014-2018 роки з бюджетів усіх рівнів виділено 34,72 млн. грн. (32,07 млн. грн. – обласний бюджет, 2,18 млн. – місцеві бюджети, 0,47 млн. грн. – інші джерела). Станом на 01.07.2017 профінансовано та освоєно кошти у сумі 6,07 млн. грн. (3,42 млн. грн. – обласний бюджет, 2,18 млн. грн. – місцеві бюджети, 0,47 млн. грн. – інші джерела). На виділені кошти придбано: 1 шкільний автобус для Дергачівського району Харківської області, сучасне обладнання для оснащення кабінетів математики, хімії, біології та географії для 10 навчальних закладів інтернатного типу обласного підпорядкування, 40 комп'ютерів та 13 одиниць мультимедійного обладнання для 16 загальноосвітніх навчальних закладів, 19 пральних машин для 17 навчальних закладів інтернатного типу обласного підпорядкування, меблі для 1-го загальноосвітнього навчального закладу. Крім того, проведено заміну двох електричних насосів у 2-х загальноосвітніх навчальних закладах та закуплено спортивний інвентар для 2-х позашкільних навчальних закладів. Також замінено 780,6 м² вікон на енергозберігаючі у 6-ти загальноосвітніх та 1-му позашкільному навчальному закладах.

До мережі Інтернет підключено 790 загальноосвітніх навчальних закладів, що складає 100% від їх загальної кількості, у сільських районах – 502 (100%). Мультимедійне обладнання мають 622 загальноосвітні навчальні заклади (78,7% від їх загальної кількості).

Навчальні заклади області забезпечені 18451 комп'ютером. У 2017 році за бюджети всіх рівнів та із залученням спонсорської допомоги придбано 317 персональних комп'ютерів, 92 проектора та 28 інтерактивних дошок.

Соціально-правовий захист дітей

В області продовжують набувати все більшого поширення такі форми сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, як прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу. На кінець I півріччя 2017 року на території області утворено і функціонує 88 дитячих будинків сімейного типу та 314 прийомних сімей, в яких разом виховується 1159 осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що складає 26,9% від загальної кількості дітей зазначених соціальних категорій, або кожна четверта дитина. З початку 2017 року до дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей було влаштовано 63 дитини, що залишилися без батьківського піклування. На утримання дітей у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу було виділено 69816,7 тис. грн. державної цільової

субвенції в рамках Державної (обласної) соціальної програми реформування системи інтернатних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2007-2017 роки, фактично використано протягом I півріччя 2017 року 29500,91 тис. грн. державної цільової субвенції.

З загальної кількості дітей, які виховуються в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу, створених громадянами України, 84,6% дітей проживають у сільській місцевості, тим самим стимулюючи зайнятість населення в сільській місцевості поза сферою сільськогосподарського виробництва.

Питома вага дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що виховуються у сімейних формах, складає 96,6%.

За звітами за I півріччя 2017 року 4152 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, або 96,6% від їх загальної кількості, виховується саме у сімейних формах виховання, де дітям створені оптимальні умови соціальної адаптації, умови для фізичного та інтелектуального розвитку. Під опікою, піклуванням фізичних осіб виховується кожна друга дитина в області, у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу – кожна четверта.

Збільшення кількості дітей, що влаштовуються до сімейних форм виховання, дозволило значно зменшити кількість дітей, що направляються на виховання до державних інтернатних закладів, що, у тому числі, стало перешкодою у скоєнні злочинів та правопорушень, одним із напрямків запобігання бездоглядності та безпритульності.

Таким чином, у регіоні у повному обсязі вживаються заходи щодо збільшення питомої ваги дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються у сімейних формах виховання.

Для профілактики соціального сирітства значна увага приділяється роботі з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах. На обліку служб у справах дітей перебуває 1355 дітей зазначеної категорії. В області створені умови для соціально-правового захисту кожної такої дитини. В тому числі, організовано надання дітям комплексу соціально-психологічних послуг, сприяння формуванню у дітей власної життєвої позиції для подолання звичок асоціальної поведінки, надання різних видів допомоги батькам дітей, спрямованої на повернення дитини до сім'ї 8 центрами соціально-психологічної реабілітації дітей, що розраховані на щоденне утримання 215 дітей. Зазначені заклади соціального захисту дітей протягом I півріччя 2017 року надали допомогу 357 дітям.

Дане питання перебуває на постійному контролі обласної державної адміністрації.

Охорона здоров'я

Формування мережі амбулаторій, наближених до місць проживання населення, у сільській місцевості та містах (відповідно до нормативу забезпеченості).

Планова кількість лікарських амбулаторій для регіонів визначена наказом МОЗ України від 10.09.2013 року № 793 «Про затвердження нормативу забезпеченості мережею амбулаторій-підрозділів центрів первинної медичної (медико-санітарної) допомоги», а саме: 3,3 на 10 тис. для сільського населення та 2,05 – для міського населення Харківської області.

Із наявних 331 амбулаторії загальної практики – сімейної медицини у районах (містах) області у сільській місцевості на теперішній час функціонує 247 амбулаторій, показник забезпеченості 4,7 на 10 тис. мешканців. Показник у сільській місцевості перевищує нормативний, що пояснюється створенням, починаючи з 2001 року,

амбулаторій переважно на базі колишніх ФАПів без визначення на той час нормативу забезпечення з метою задоволення потреб населення у лікарській допомозі. На сьогодні в районах проводиться аналіз обґрунтованості та доцільності функціонування деяких амбулаторій через щорічне зменшення чисельності сільського населення.

У міських поселеннях та містах сільських районів області створено 84 лікарські амбулаторії, або 0,39 на 10 тис. населення (норматив 2,14). Для забезпечення нормативного показника в міських поселеннях районів області необхідно відкрити ще 72 амбулаторії.

У м. Харкові для забезпечення нормативного показника необхідно створити 275 амбулаторій. Повільне формування мережі закладів первинної ланки у м. Харкові пов'язане з неприйняттям остаточного управлінського рішення місцевою владою з даного питання.

Показник забезпеченості лікарями загальної практики-сімейної медицини склав 2,7 на 10 тис. населення, що перевищує прогнозований показник 2,57, відхилення (+0,13).

Разом з тим, щорічний дефіцит кадрового складу на рівні 2,0 тис. фахівців може впливати на коливання показника забезпеченості населення сімейним лікарями, особливо в закладах сільської місцевості.

У рамках виконання «Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2017 рік», затвердженої рішенням обласної ради від 08 грудня 2016 року № 329-VII (зі змінами), першочергові заходи та потреба у фінансуванні на проведення ремонтно-реконструктивних робіт по закладах первинної ланки склали 21438,921 тис. грн.

Зокрема, за рахунок коштів обласного та місцевих бюджетів планується: закупівля фізіотерапевтичного та діагностичного обладнання для амбулаторій загальної практики сімейної медицини смт Зачепилівка, с. Миколаївка, с. Нове Мажарове, с. Леб'яже, с. Новоселівка, с. Рунівщина, с. Бердянка; фельдшерсько-акушерських пунктів с. Зінківщина та с. Чернечина та фельдшерських пунктів с. Семенівка та с. Забарине Зачепилівського району; реконструкція будівлі амбулаторії загальної практики - сімейної медицини КЗОЗ ЦПМСД Дворічанського району; будівництво амбулаторії загальної практики - сімейної медицини (АЗПСМ) з вбудованим житлом для лікаря в с. Лиман та амбулаторії загальної практики - сімейної медицини с. Чемужівка, капітальний ремонт покрівлі амбулаторії загальної практики сімейної медицини с. Бірки, капітальний ремонт фельдшерського пункту с. Гайдари Зміївського району; капітальний ремонт будівлі амбулаторії загальної практики сімейної медицини с. Мурафа Краснокутського району; капітальний ремонт покрівлі та улаштування водостічної системи будівлі амбулаторії загальної практики сімейної медицини с. Шарівка та капітальний ремонт фасаду та системи опалення фельдшерсько-акушерського пункту с. Замиське КЗОЗ «ЦПМСД Валківського району»; капітальний ремонт приміщення амбулаторій загальної практики - сімейної медицини сел. Покотилівка Центру первинної медико-санітарної допомоги м. Мерефа і сел. Безлюдівка Центру первинної медико-санітарної допомоги сел. Васищево Харківського району; капітальний ремонт фельдшерських пунктів в с. Мала Рогозянка, с. Макарове, с. Калинове та с. Перемога, капітальний ремонт амбулаторій загальної практики - сімейної медицини с. Писарівка, с. Феськи та с. Івашки Золочівського району; капітальний ремонт адміністративного приміщення КЗОЗ Центр медико-санітарної допомоги Зачепилівського району.

За даними керівників закладів охорони здоров'я за рахунок коштів бюджетів різних рівнів проведено ремонтно-реконструктивні роботи у закладах первинної ланки на суму 3 787,211 тис. грн.

Забезпечення закладів охорони здоров'я, які надають первинну медичну допомогу, відповідним обладнанням, транспортними засобами та кадрами.

У зв'язку із обмеженими обсягами фінансування галузі з бюджетів усіх рівнів на теперішній час жодна амбулаторія загальної практики-сімейної медицини в районах області не укомплектована повністю відповідно до Табеля оснащення, затвердженого наказом МОЗ України від 27.12.2013 № 1150 «Про затвердження Примірної таблиці матеріально-технічного оснащення Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та його підрозділів».

Разом з тим, за результатами звернення керівництва обласної державної адміністрації до місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо впровадження заходів для покращення матеріально-технічного забезпечення закладів та підрозділів охорони здоров'я первинної медико-санітарної допомоги відповідно до чинного законодавства, в адміністративних районах розроблені та затверджені поетапні плани забезпечення закладів необхідним обладнанням з урахуванням першочергових потреб, завдяки чому оснащеність закладів первинної ланки обладнанням збільшено у середньому з 33,8% до 35,0% від потреби.

За даними галузевого моніторингу, автомобілями, відповідно до таблиці, оснащено 65,9% амбулаторій (218 з 331), автоматизованими робочими місцями (АРМ) – 33,2% (110 із 331). При цьому, 73,6% автомобілів вже вичерпали свій термін експлуатації.

Відповідно до заходів комплексної обласної програми «Здоров'я Слобожанщини» на 2017-2018 роки, затвердженої рішенням сесії обласної ради від 23.02.2017 №375-VII, на зміцнення матеріально-технічної бази підрозділів первинної медико-санітарної допомоги шляхом централізованої закупівлі медичного обладнання та виробів медичного призначення передбачено 11,5 млн. грн.

За кошти бюджетів всіх рівнів за звітний період закладами первинної ланки придбано 242 одиниці медичного обладнання на суму 734,15 тис. грн.

Укомплектованість посад лікарів загальної практики-сімейної медицини фізичними особами склала 71,26% та наближається до прогнозованого рівня 73,0%, відхилення становить (-1,74).

На виконання вище зазначених індикаторів результативності впливає дефіцит бюджетних коштів та кадровий дефіцит медичних працівників, особливо у закладах сільської місцевості.

Питання ресурсного забезпечення закладів у подальшому буде поступово вирішуватись з урахуванням виконання показників місцевих бюджетів та створення належних соціально-побутових умов для роботи фахівців.

Підвищення якості надання первинної медичної допомоги.

З метою забезпечення якості та доступності медичної допомоги, особливо у закладах сільської місцевості, у районах області функціонує 33 юридично самостійних центри первинної медико-санітарної допомоги (100,0% від запланованих).

Показник укомплектованості фізичними особами лікарів загальної практики-сімейної медицини склав 71,26%.

Питома вага охоплення населення області наданням медичної допомоги сімейними лікарями - на рівні 51,6%, в районах області – 97,8%, у м. Харкові – 10,7%.

Питома вага звернень до сімейних лікарів серед всіх звернень збільшилась до 67,8% проти 66,7% у 2016 році.

Продовжується реалізація пілотного проекту щодо трансформації первинної медико-санітарної допомоги у Чугуївському районі у частині підготовки до нової моделі фінансування, створення комунального неприбуткового підприємства.

Одним із показників якості надання медичної допомоги на первинному рівні є виявлення онкологічної патології на ранніх стадіях захворювання серед населення та пов'язане з цим зменшення занедбаних форм у III та IV стадіях.

За рахунок реєстрації звернень за медичною допомогою внутрішньо переміщених осіб питома вага злоякісних новоутворень, виявлених вперше в III стадії (візуальні форми), дещо збільшилась до 2,2% (I півріччя 2016 р. – 2,00%), але не перевищує прогнозований показник – 2,2%.

Факторами ризику, що можуть у подальшому впливати на якість надання первинної медичної допомоги, може стати дефіцит кадрового та стан матеріально-технічного забезпечення закладів первинної ланки.

Розширення мережі амбулаторій – структурних або відокремлених структурних підрозділів центрів первинної медичної (медико-санітарної) допомоги.

У районах області на теперішній час функціонує 34 центри первинної медико-санітарної допомоги, до складу яких входить 331 лікарська амбулаторія загальної практики – сімейної медицини та 496 фельдшерсько-акушерських пунктів.

В сільській місцевості функціонує 247 амбулаторій загальної практики-сімейної медицини, що складає 4,7 на 10 тис. мешканців при рекомендованому показнику – 3,3 та прогнозованому 4,7.

За планом розвитку мережі амбулаторій-відокремлених структурних підрозділів центрів первинної медико-санітарної допомоги у сільських районах до 2020 року необхідно збудувати у сільській місцевості 34 амбулаторії з тих, що знаходяться у аварійному стані і непридатні для експлуатації.

У I півріччі 2017 року рішенням сесії Чкалівської селищної ради Чугуївського району Харківської області на базі комунального майна Чкалівської селищної об'єднаної територіальної громади створено комунальне неприбуткове підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Чкалівської селищної ради Чугуївського району Харківської області.

Даний заклад став 34-им центром первинної медико-санітарної допомоги, створення якого започаткувало реалізацію медичної складової процесу децентралізації, коли новостворена спроможна об'єднана територіальна громада повністю бере на себе відповідальність за організацію належного рівня медичної допомоги мешканцям громади.

Незважаючи на перевиконання рекомендованого нормативного показника, залишається актуальним питання побудови нових приміщень для визначених амбулаторій, що при відсутності достатнього фінансування у подальшому може вплинути на якість та доступність отримання громадянами медичних послуг.

Профілактика та забезпечення раннього виявлення захворювань, насамперед, серед населення, що мешкає в сільській місцевості

Питання профілактичної спрямованості діяльності медичної галузі набуває актуальності у контексті розвитку національного інституту громадського здоров'я.

Особлива увага при цьому приділяється мешканцям, насамперед, сільській місцевості, які поряд із міським населенням потребують якісних та доступних медичних послуг.

Одним із напрямків профілактичної роботи є показник проведення профілактичних оглядів населення з метою раннього виявлення хворих на туберкульоз. За звітний період він становить 330,64 на 1 тис. дорослого населення (І півріччя 2016 р. – 336,07), що дещо менше прогнозованого – 340,0 (-9,4).

Ще одним напрямком профілактичної роботи є проведення імунопрофілактичних заходів серед населення. Для вирішення питання вакцинації придбано імунобіологічних препаратів за кошти державного, місцевих бюджетів та благодійної допомоги на суму 6470,81 тис. грн.

За кошти державного бюджету у частині забезпечення медичних заходів боротьби з туберкульозом, профілактики та лікування СНІДу, онкологічних хворих отримано лікарських засобів та експрес-тестів на 21119,24 тис. грн.

Державна цільова соціальна програма профілактики, діагностики та лікування вірусних гепатитів профінансована для регіону на 48,11 тис. грн.

Проблемним питанням є недостатній рівень забезпеченості з державного бюджету централізованих заходів та програм, у тому числі з імунопрофілактики (не перевищує 50% від потреби) протягом останніх років.

Належний рівень фінансування з бюджетів різних рівнів, насамперед, державного бюджету, допоможе вирішити питання проведення імунопрофілактичних заходів в регіоні.

Підвищення рівня ефективності використання ресурсів, якості та доступності вторинної та третинної медичної допомоги.

Питання модернізації закладів вторинного та третинного рівнів є одним із пріоритетних у діяльності регіональної медичної галузі.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 № 932 «Про затвердження Порядку створення госпітальних округів», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20 лютого 2017 року № 165 «Про затвердження Примірною положення про госпітальний округ», з метою розробки пропозицій щодо формування госпітальних округів Харківської області спільним розпорядженням голови Харківської обласної державної адміністрації та Харківської обласної ради від 23 березня 2017 року № 106/49 (зі змінами) утворено робочу групу з представників органів влади та громадськості, перед якою поставлені завдання та встановлені терміни щодо опрацювання та надання керівництву Харківської обласної державної адміністрації та Харківської обласної ради пропозицій від органів місцевої влади, місцевого самоврядування адміністративно-територіальних одиниць області, керівників медичних закладів, громадськості, з урахуванням регіональних особливостей і положень нормативно-правових та законодавчих актів Держави, щодо обґрунтованого кількісного розподілу території на госпітальні округи для забезпечення якісної та доступної медичної допомоги вторинного рівня населенню області.

На сьогодні пропозиції, що надійшли від членів робочої групи, опрацьовані її секретаріатом.

З відповідних проектів з кількісним розподілом регіону від 2 до 10 госпітальних округів вибрано найбільш оптимальний розподіл за формулою 6+1, тобто 1 окремий округ у м. Харкові та 6 у районах (містах) області із середньою кількістю населення від 188,0 тис. до 234,0 тис. осіб.

За відсутності затверджених типових положень про профільні заклади на території округу, фахівцями та експертами при кількісному розподілі госпітальних округів окрім пропозицій, що надійшли, враховувалась низка чинників: кількість територіального населення, стан матеріально-технічної бази закладів, кадрове

забезпечення, наявність акушерсько-гінекологічного відділення, обсяги хірургічної допомоги, транспортне сполучення та стан доріг між районами та ін.

За результатами проведеної роботи підготовлено проект рішення Харківської обласної ради «Про затвердження схеми формування госпітальних округів Харківської області» для винесення на розгляд чергової сесії Харківської обласної ради.

Питання щодо покращення матеріально-технічного стану закладів охорони здоров'я вторинного та третинного рівнів перебуває у пріоритеті місцевих органів влади.

У рамках реалізації проекту «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України» Європейського інвестиційного банку відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 № 1068 передбачено обсяг субвенції з державного бюджету для обласного бюджету Харківської області на 2017 рік на загальну суму понад 189,0 млн. грн. для проведення реконструктивно-ремонтних робіт у 14 комунальних закладах обласного підпорядкування.

У рамках виконання комплексної обласної програми «Здоров'я Слобожанщини» на 2017-2018 роки, затвердженої рішенням сесії обласної ради від 23.02.2017 №375-VII, на проведення капітального ремонту в комунальних закладах охорони здоров'я, що фінансуються з обласного бюджету, а також оснащення медичним та іншим обладнанням профінансовано 57566,7 тис. грн.

Стан використання обладнання по закладах вторинного та третинного рівнів надання медичної допомоги складає 100,00%.

За звітний період комунальними закладами вторинного та третинного рівня придбано за рахунок коштів різних джерел фінансування 283 одиниці обладнання на суму 8746,228 тис. грн.

У рамках виконання нормативно-законодавчих актів щодо оптимізації стаціонарного ліжкового фонду відповідно до рівня європейських стандартів набуває актуальності розвиток стаціонарозамінних форм лікування.

За I півріччя 2017 року проліковано 101,8 тис. осіб, або 379,1 на 10 тис. населення, що перевищує показник 2016 р. (362,4).

Подальше забезпечення населення альтернативними видами лікування дозволило перевищити прогнозований показник – 365,0 на 10 тис. населення, відхилення за звітний період становить (+14,1).

Нагальним залишається питання щодо зміцнення матеріально-технічної бази закладів, оновлення медичного обладнання та кадрового забезпечення, що безпосередньо впливає на якість та доступність медичної допомоги на всіх її рівнях.

Модернізація системи екстреної (швидкої) медичної допомоги в регіонах, зокрема шляхом утворення центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф з мережею їх відділень і пунктів постійного та тимчасового базування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги, відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги, централізованих оперативно-диспетчерських служб екстреної медичної допомоги.

Харківська область посідає провідні та кращі позиції серед інших регіонів по виконанню положень Закону України «Про екстрену медичну допомогу».

З 2013 року почав функціонувати комунальний заклад охорони здоров'я «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф». На основі сучасних інформаційних технологій створена та діє оперативно-диспетчерська служба - унікальна автоматизована система управління, моніторингу та контролю за діяльністю служби.

На теперішній час у всіх адміністративних одиницях області визначено розташування 188 місць базування бригад екстреної медичної допомоги, у тому числі 25 відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги.

У звітному періоді адміністрацією КЗОЗ «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» для покращення надання екстреної медичної допомоги населенню м. Люботина і прилеглої сільської місцевості прийнято рішення щодо розширення існуючої мережі структурних підрозділів екстреної медичної допомоги шляхом організації у с. Травневе Манченківської селищної ради Харківського району пункту постійного базування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги. На даний час проводяться організаційні заходи щодо якнайшвидшого початку роботи даного пункту.

Питання створення відділень невідкладної (екстреної) медичної допомоги у лікарнях включено до щорічних Планів розвитку Єдиної системи екстреної медичної допомоги на території Харківської області.

Відповідно до комплексної обласної програми «Здоров'я Слобожанщини» на 2017-2018 роки, затвердженої рішенням сесії обласної ради від 23.02.2017 №375-VII, на запровадження страхування спеціальних автомобілів системи екстреної медичної допомоги Харківщини за ризиком «КАСКО» передбачено 10,0 млн. грн., що забезпечить оптимізацію витрат обласного бюджету на поточний та капітальний ремонт спеціальних автомобілів.

Для забезпечення роботи структурних підрозділів служби придбано лікарські засоби та вироби медичного призначення на суму 4593,0 тис. грн.; паливно-мастильних матеріалів – 21491,8 тис. грн.

Для забезпечення санітарного автотранспорту служби екстреної медичної допомоги області придбано 676 шт. пневматичних шин на суму 998,0 тис. грн.; повірено 76 наявних автомобільних спідометрів на суму 14,9 тис. грн.; придбано за спонсорські кошти для працівників Чугуївського, Красноградського відділень екстреної медичної допомоги та Дворічанського пункту постійного базування бригад Куп'янського відділення екстреної медичної допомоги за спонсорською підтримкою комплекти спецодягу; завершено поточний ремонт у відділі виїзної консультативної медичної допомоги та медицини катастроф за адресою: м. Харків, вулиця Челюскінців, 3.

Завдяки вжитим заходам забезпечено виконання соціального нормативу прибуття бригад до пацієнтів у середньому на рівні 8 хвилин 55 секунд по місту Харкову при державному нормативі 10 хвилин та 12 хвилин 12 секунд по області при нормативі 20 хвилин.

При цьому, норматив прибуття бригад покращено у порівнянні з минулим роком та виконано у містах області у 98,1% (2016 р. – 97,9%), у сільській місцевості області у 98,2% (2016 р. - 98,0%) від загальної кількості викликів; відхилення від прогнозованих показників 97,3% становить (+0,8) та (+0,9) відповідно.

Вживаються заходи щодо удосконалення програми АСУ «Екстрена медична допомога» регіональної Центральної оперативної диспетчерської щодо її можливості автоматизованого пошуку і завчасного попереднього призначення на виклик вільних бригад під час обробки і прийому звернень від населення за телефонами «103», що у 70% випадків скорочує час призначення та передачі виклику вільній бригаді екстреної (швидкої) медичної допомоги до 1 секунди.

Працівниками оперативної диспетчерської продовжувалась робота щодо нарощування картографічної та адресної бази АСУ «Екстрена медична допомога» об'єктів Харківської області та м. Харкова.

Фактором ризику для виконання прогнозованого значення визначених показників є стан автомобільних доріг, що не відповідає рекомендованим стандартам, та необхідність оновлення автопарку шляхом закупівлі автомобілів (у наявності 235 авто при потребі – 337).

Основна проблема у вирішенні питання щодо відкриття відділень невідкладної (екстреної) медичної допомоги на базі комунальних закладів охорони здоров'я регіону відповідно до норм чинного законодавства полягає у значному обмеженні коштів місцевих бюджетів всіх рівнів на виконання поставлених завдань.

Приведення ліжкового фонду закладів охорони здоров'я у відповідність з потребами населення регіону.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 № 1024 «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення» визначено граничний норматив для регіонів не більше як 60 ліжок, що відповідає середньому нормативу забезпечення стаціонарними ліжками у країнах ЄС на рівні 55 - 65 ліжок.

Для досягнення рекомендованого показника в області необхідно оптимізувати 4505 ліжок (21,7% від наявного ліжкового фонду). Протягом I півріччя 2017 року проведено оптимізацію 650 стаціонарних ліжок, показник забезпеченості на 10 тис. населення зменшився до 69,0 проти 71,75.

Разом з тим, 31 січня 2017 року за адміністративним позовом Професійної спілки працівників охорони здоров'я України до Кабінету Міністрів України прийнята постанова Київського апеляційного адміністративного суду щодо визнання протиправною та скасованою Постанову Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 1024 «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення».

На офіційному сайті Верховної Ради України правовий статус постанови №1024 зазначено як чинна, але з урахуванням постанови апеляційного суду, що викликає певну колізію у трактуванні законодавства.

З юридичної точки зору, виходячи з вищевикладеного, дана колізія вирішується на користь використання вищезазначеної постанови № 1024, оскільки між приписами законів і підзаконних актів - перевагу мають приписи законів як нормативно-правових актів, що наділені верховенством і вищою юридичною силою.

Відсутність офіційного повідомлення про скасування постанови може також свідчити про продовження окремих адміністративних дій з боку центральних органів влади у вирішенні порушеного питання.

Забезпечення створення та функціонування перинатальних центрів другого рівня перинатальної допомоги згідно із затвердженими регіональними планами розвитку сфери надання перинатальної допомоги

Основна мета заходів щодо удосконалення перинатальної допомоги полягає у попередженні і зниженні факторів ризику для здоров'я матері та дитини, попередженні захворюваності, інвалідності та смертності, зменшенні масштабів депопуляції, збереженні демографічного потенціалу.

Відповідно до рекомендацій міжнародних експертів та спеціалістів Міністерства охорони здоров'я України, в Харківській області створено 3 перинатальних центри III рівня допомоги.

У рамках регіоналізації II рівня перинатальної допомоги проведено оптимізацію ліжкового фонду акушерсько-гінекологічних стаціонарів, що дозволило перерозподілити потік пацієнтів з 11 районів області з малоефективними показниками діяльності до профільних потужних відділень базових закладів міжрайонних медичних центрів з кількістю 600-800 пологів на рік.

На теперішній час функціонують 2 центри II рівня перинатальної допомоги у Куп'янському та Лозівському районах, відхилення показника від запланованого значення - 0.

Програмою економічного і соціального розвитку Харківської області на 2017 рік передбачені кошти на капітальний ремонт будівлі КЗОЗ «Харківський обласний клінічний перинатальний центр» у сумі 14800 тис. грн, капітальний ремонт пологового відділення під створення перинатального центру II рівня КЗОЗ «Куп'янська центральна міська лікарня» у сумі 3500 тис. грн.

Створення належних умов праці медичних працівників у сільській місцевості (насамперед молодих спеціалістів), забезпечення їх земельними ділянками, житлом, установлення місцевих надбавок до заробітної плати та здійснення інших стимулюючих заходів.

У Балаклійському районі медичні працівники, які проживають і працюють у сільській місцевості (селах) та селищах міського типу, безоплатно користуються електроенергією і опаленням.

У Лозівському районі під відомче житло виділено 3 однокімнатні квартири для молодих спеціалістів. У I півріччі поточного року один лікар забезпечений житлом (Лозівська міська лікарня).

За даними галузевої статистичної звітності показник укомплектованості фізичними особами посад лікарів амбулаторій сімейної медицини у сільській місцевості за звітний період становить 56,3% проти 58,41% за 2016 рік та не досягає прогнозованого 60,8% (відхилення (-4,5)).

Фактором, що негативно впливає на рівень укомплектованості закладів сільської місцевості, є дефіцит кадрів, недостатній рівень матеріального заохочення та соціально-побутових умов для роботи фахівців у закладах сільської місцевості.

Соціальний захист населення

В системі соціального захисту населення області функціонує 18 будинків-інтернатів. Станом на 01.08.2017 в будинках-інтернатах проживають 3,1 тис. осіб похилого віку, психічнохворих людей, дітей-інвалідів. З початку антитерористичної операції на сході України, з Донецької та Луганської областей до 16 інтернатних установ області влаштовано 240 громадян.

У поточному році для поліпшення матеріально - технічної бази інтернатних установ не тільки за рахунок виділених коштів обласного бюджету, а також завдяки участі установ у реалізації проектів, фінансування яких здійснюють міжнародні донори, в рамках проекту «Розвиток соціальної інфраструктури у зв'язку із збільшенням кількості ВПО», завдяки фінансовій підтримці Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ):

у Богодухівському дитячому будинку-інтернаті відремонтовано із облаштуванням необхідним обладнанням приміщення кухні для проведення навчально-виховної роботи з вихованцями (300 тис.грн.);

в Оскільському психоневрологічному інтернаті виконуються ремонтні роботи з реконструкції однієї із житлових будівель під приміщення для трудотерапії та проведення фізкультурно-оздоровчих заходів; проводиться капітальний ремонт другого поверху житлового корпусу (освоєно 3,5 млн. грн., завершуються ремонтні роботи ще на 4,7 млн. грн., планується понад 10 млн. грн. на реконструкцію 5 корпусу під майстерні);

для Оскільського психоневрологічного, Богодухівського дитячого, Хорошевського, Вовчанського та Харківського геріатричних пансіонатів, Вовчанського спеціального будинку-інтернату надано гуманітарну допомогу вагою

майже 20 тонн (реабілітаційне та медичне обладнання, меблі, функціональні ліжка, інвалідні візки, вертикалізатори та роллатори для дітей);

на території чотирьох інтернатних установ проведені ремонтні роботи із облаштуванням сенсорних кімнат для підопічних Богодухівського та Комарівського дитячих будинків-інтернатів, Вовчанського та Харківського геріатричних пансіонатів.

У Богодухівському дитячому інтернаті за рахунок коштів Релігійної місії «КАРІТАС-СПЕС» Римо-Католицької церкви в Україні проводяться ремонтні роботи приміщень інтернату, будівлі пральні; замінено дверні блоки (3,5 млн. грн.).

У Вовчанському спеціальному будинку-інтернаті за фінансової підтримки Українського фонду соціальних інвестицій проводиться капітальний ремонт житлових корпусів (5,5 млн. грн.).

Виконання вказаних робіт дозволить забезпечити належний рівень життя людей похилого віку, інвалідів, дітей-інвалідів, які мешкають на державному утриманні в зазначених будинках-інтернатах.

Поступово забезпечується підвищення рівня зайнятості населення та зниження рівня безробіття. Так, рівень зайнятості населення віком 15-70 років за січень-березень 2017 року зріс, у порівнянні з відповідним періодом минулого року, на 0,7 відсоткових пункти і склав 59,3% від загальної чисельності всього населення відповідного віку.

Серед регіонів країни за кількістю зайнятих (1221,5 тис. осіб) область посіла 3 місце, за рівнем зайнятості – 2 місце (за I квартал 2016 року – 4 місце).

Позитивно на рівень безробіття у віці 15 - 70 років (за методологією МОП) позначилось скорочення чисельності безробітних працездатного віку у порівнянні з відповідним періодом минулого року на 6,3%, яка у середньому за I квартал 2017 року дорівнювала 87,7 тис. осіб (у середньому за I квартал 2016 року – 93,6 тис. осіб). За рахунок скорочення чисельності безробітних, рівень безробіття в області зменшився з 7,2% економічно активного населення зазначеного віку за I квартал 2016 року до 6,7% за відповідний період 2017 року і залишився нижчим, ніж в цілому по країні (10,1%).

Серед регіонів країни за рівнем безробіття область посіла 1 місце (I квартал 2016 року – 3-4).

Стабільному положенню на ринку праці області сприяє реалізація заходів Програми зайнятості населення Харківської області на період до 2017 року, затвердженої рішенням обласної ради від 20.06.2013 № 748-VI (зі змінами), послідовна робота з охоплення безробітних заходами активної політики зайнятості (працевлаштування, залучення до громадських та інших робіт тимчасового характеру, проходження професійного навчання).

До активних форм зайнятості за I півріччя 2017 року залучено майже 49,9 тис. осіб або 94,2% від числа, зареєстрованих у службі зайнятості. Допомогу в працевлаштуванні отримало 23,3 тис. осіб, в т.ч. 6,1 тис. осіб з числа тих, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштування та 364 особи з інвалідністю.

В області забезпечується надання підтримки безробітним шляхом виплати одноразової допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності. У I півріччі 2017 року 28 безробітним з числа застрахованих осіб, які виявили бажання провадити таку діяльність, виплачено допомогу по безробіттю одноразово.

Проводиться відповідна робота з організації професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних з урахуванням поточної та перспективної потреб ринку праці.

Постійно забезпечується виконання напрямків роботи щодо формування обсягів та структури державного замовлення на підготовку робітничих кадрів у

професійно-технічних навчальних закладах відповідно до поточної і перспективної потреби ринку праці та замовлень роботодавців.

З метою сприяння задоволенню потреб роботодавців у робочій силі за робітничими професіями шляхом удосконалення організації професійного навчання безробітних, службою зайнятості Харківського регіону ведеться системна робота. Так, з метою збільшення обсягів професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних громадян відповідно до потреб ринку праці, професійне навчання у I півріччі проходили 11,0 тис. безробітних осіб.

Вирішенню завдань з означеного питання, в значній мірі, сприяє діяльність Харківського центру професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості (далі – ХЦПТО ДСЗ), на базі якого здійснюється навчання за ліцензованими професіями, що затребувані на ринку праці регіону, а саме: «оператор верстатів з програмним керуванням», «токарь», «фрезерувальник», «слюсар-ремонтник», «налагоджувальник верстатів і маніпуляторів з програмним керуванням», «верстатник широкого профілю», «заточувальник», «швачка», «кравець», тощо. Крім цього, ХЦПТО ДСЗ також ведеться робота над отриманням ліцензій за новими професіями.

У січні-червні 2017 року на базі ХЦПТО ДСЗ професійне навчання проходили майже 2,5 тис. осіб, із яких підготовку та перепідготовку проходили майже 0,6 тис. осіб, підвищували кваліфікацію 1,9 тис. осіб, закінчили навчання понад 2,0 тис. осіб, з яких майже всі працевлаштовані.

При розробці Плану роботи Харківської обласної державної адміністрації до 2017 року з виконання завдань Державної Стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року (далі – План), темп росту заробітної плати прогнозувався на рівні 120%.

З 1 січня 2017 року Урядом підвищено розмір мінімальної заробітної плати вдвічі. Своєчасне впровадження нового розміру сприяло досягненню високого зростання заробітної плати. Середньомісячна заробітна плата штатних працівників області за січень-червень 2017 року склала 5820 грн., темп її росту до відповідного періоду минулого року склав 138,8%.

Індекс реальної заробітної плати, у % до відповідного періоду попереднього року, за січень-червень 2017 року становив 119,3%.

Станом на 01.07.2017, за статистичними даними, загальна заборгованість з виплати заробітної плати в області склала 248,2 млн. грн. На підприємствах державної форми власності зосереджено 181,6 млн. грн. (73,1% в загальній).

Основними причинами наявності та зростання боргів на підприємствах державної форми власності є недостатня завантаженість підприємств та несвоєчасна оплата за виконані роботи.

Найбільші борги мають державні підприємства, підпорядковані Державному концерну «Укроборонпром» – 171,5 млн. грн., із них: Харківське державне авіаційне виробниче підприємство – 152,0 млн. грн., ДП «Харківський приладобудівний завод ім. Шевченка» разом з особливим конструкторським бюро – 4,9 млн. грн.

Без відповідної підтримки центральних органів виконавчої влади, яким підпорядковані державні підприємства, забезпечення їх державними замовленнями та вжиття інших заходів немає реальних можливостей ліквідувати на них борги.

Охорона навколишнього природного середовища

З метою забезпечення виконання Указу Президента України від 11.12.2009 № 1044 «Про створення національного природного парку «Дворічанський» Харківським національним університетом ім. В.Н. Каразіна підготовлено наукове обґрунтування та картографічні матеріали щодо зміни меж (розширення) території національного природного парку «Дворічанський» (далі – Парк).

Відповідно до статті 52 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» клопотання про розширення Парку схвалено Міністерством екології та природних ресурсів України.

Відповідно до протокольного рішення робочої наради від 09.02.2016, яка відбулася в Міністерстві екології та природних ресурсів України, створено робочу групу з питань розширення НПП «Дворічанський» у складі обласної координаційної ради з екологічних проблем.

Головним управлінням Держгеокадастру у Харківській області сформовано перелік землевласників та землекористувачів земель, які підпадають під розширення території НПП «Дворічанський» орієнтовною площею 6880 гектарів. Перелік направлено до адміністрації НПП «Дворічанський» для подальшої роботи щодо погодження із землевласниками та землекористувачами.

Також, підготовлено та направлено листи щодо погодження земельних ділянок до ДП «Куп'янське лісове господарство» та ДП «ХОДАЛП «Харківоблагроліс».

Зауваження ДП «Куп'янське лісове господарство» щодо включення до складу НПП «Дворічанський» земель, що знаходяться у їх постійному користуванні, направлено до адміністрації парку для подальшого опрацювання.

ДП «ХОДАЛП «Харківоблагроліс» повідомлено, що земельні ділянки не знаходяться у власності або постійному користуванні підприємства. У зв'язку із цим, направлено лист до відділу Держгеокадастру у Дворічанському районі стосовно надання інформації про належність зазначеної земельної ділянки.

На теперішній час ведеться робота з погодження 10 проектів створення нових та розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду, орієнтовною площею 18,8 тис. га, на територіях Ізюмського, Балаклійського, Зачепилівського, Зміївського, Золочівського, Красноградського, Лозівського, Первомайського, Сахновщинського районів, розроблених за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем».

На жаль, за наявності обмежень у користуванні природними ресурсами, відсутності зацікавленості землевласників та землекористувачів ускладнюється досягнення позитивних результатів зазначеної роботи.

З метою законодавчого врегулювання механізму економічного забезпечення та зацікавленості землекористувачів та землевласників у створенні об'єктів природно-заповідного фонду, до Мінприроди та Мінфіну України направлено пропозиції стосовно внесення змін у чинні законодавчі акти щодо встановлення пільгового оподаткування для підприємств, установ, організацій, на земельних ділянках яких розташовано запроектовані або існуючі об'єкти природно-заповідного фонду та у віданні яких вони знаходяться. Зазначені пропозиції сприятимуть стимулюванню землевласників щодо включення їх ділянок до заповідних територій.

За інформацією національного природного парку «Гомільшанські ліси» за I півріччя 2017 року було проведено 34 занять у школах Зміївського району, підготовлені та виставлені на сайт 52 статті, виступів про парк – 18.

Підготовлено проведення свята «Міжнародного дня птахів», взято участь у проведенні «Дня байбака», презентаційному заході «Харківщина туристична», акції «Першоцвіти», всеукраїнської акції «За чисте довкілля», «Міжнародний день мігруючих птахів», «Міжнародний день біорізноманіття».

Проведено бесіди-діалоги із школярами у Зміївській дитячій бібліотеці на теми: «Птахи – окраса природи», «Природа - наш дім», «Правила відпочинку у лісі».

Постійно проводилась роз'яснювальна робота серед населення щодо епідемії африканської чуми свиней.

За інформацією національного природного парку «Слобожанський» за I півріччя 2017 року було проведено 60 еколого-освітніх заходів в рамках відзначення Всесвітнього дня водно-болотних угідь, Всесвітнього дня дикої природи, Всеукраїнської екологічної акції «Первоцвіт», екологічної акції «Посади дерево миру», Міжнародного дня птахів, Всеукраїнського дня довкілля, Всесвітнього дня Землі, Міжнародного дня мігруючих птахів, Міжнародного дня біорізноманіття.

Загалом проведено 30 тематичних лекцій, 4 майстер-класи, 5 кінолекторіїв, 4 пізнавальні ігри, 3 вікторини, 1 екологічна година, 1 екологічне свято, 5 виставок, 33 екскурсії.

Розповсюджено 600 буклетів, 100 настільних перекидних календарів. Розміщено 82 статті (в соцмережі Інтернет та в районній газеті «Промінь»).

На базі парку пройшла навчальна практика студентів-географів 2 курсу ХНУ ім. В.Н.Каразіна.

За інформацією національного природного парку «Дворічанський» за I півріччя 2017 року було проведено 12 еколого-освітніх заходів, проведено 3 виступи на радіостанціях, створено власний канал парку на Youtube. Проводились екскурсії екологічними стежками парку, за допомогою волонтерів оновлено вказівки маршрутів та розчищено лісову стежку «Урочище Заливне».

**Заступник директора Департаменту
економіки і міжнародних відносин
Харківської обласної державної адміністрації**

І.В. Коновалова